

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่มาติดต่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) 2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำแนกตามปัจจัยทางธุรกิจของผู้ประกอบการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการที่มาติดต่อกับสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และ LSD. ในบทนี้เสนอสาระสำคัญ ได้แก่ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยนำเสนอด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่มาติดต่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มาติดต่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 มีสถานภาพสมรส จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/รับจ้างทั่วไป จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2

2. ปัจจัยทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่มาติดต่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มาติดต่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ส่วนใหญ่มีรายได้ของธุรกิจต่อเดือน

160,000-249,999 บาท จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 มีจำนวนพนักงาน 1-10 คน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 มีลักษณะการดำเนินธุรกิจผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3 และมีจำนวนเงินลงทุน 100,000-300,000 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8

3. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการจัดการแหล่งเงินทุน และด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยรวมมีความคิดเห็น/เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีความคิดเห็น/เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการจัดการแหล่งเงินทุน ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ไม่แตกต่างกันทุกด้าน โดยพิจารณาจากด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการจัดการแหล่งเงินทุน และด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำแนกตามปัจจัยทางธุรกิจของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีรายได้ของธุรกิจ จำนวนพนักงาน ลักษณะการดำเนินธุรกิจ และจำนวนเงินลงทุน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยรวม ไม่แตกต่างกันทุกด้าน โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการที่มีรายได้ของธุรกิจ และจำนวนพนักงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีพบประเด็นที่น่าสนใจโดยผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่มาติดต่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีสถานภาพสมรส ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/รับจ้างทั่วไป

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่มาติดต่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ส่วนใหญ่มีรายได้ของธุรกิจต่อเดือน 160,000 – 249,999 บาท จำนวนพนักงาน 1 – 10 คน มีลักษณะการดำเนินธุรกิจผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ และมีจำนวนเงินลงทุน 100,000 – 300,000 บาท สอดคล้องกับ จารุวรรณ พุ่มบัว (2551 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ประกอบกิจการมาน้อยกว่า 5 ปี มีลักษณะบริษัทเป็นบริษัทจำกัด ส่วนใหญ่มีเงินทุนจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทต่ำกว่า 500,000 บาท มีจำนวนเงินลงทุนด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ต่ำกว่า 100,000 บาท มีจำนวนบุคลากรด้านซอฟต์แวร์ประมาณ 6 คน

3. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า โดยภาพรวมด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการจัดหาแหล่งเงินทุน และด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มีความคิดเห็น/เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นให้สำนักงานฯ มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน สำรวจความต้องการ และรับทราบปัญหาของผู้ประกอบการ เพื่อดำเนินการจัดทำโครงการต้นแบบเพื่อเผยแพร่ให้ผู้ประกอบการรับทราบอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับ สิ้นธนันท์ บุญยอด (2551 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า ประเทศไทยควรทำการศึกษาและส่งเสริมทางด้านการพัฒนาซอฟต์แวร์ออกแบบและสร้างผลผลิตของประเทศอย่างมีระบบตามมาตรฐานสากล ที่จะเป็นพื้นฐานอย่างดีในการยกระดับอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของไทย ส่วนการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วม มีความคิดเห็น/เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากขาดการประชาสัมพันธ์ หรือรับทราบข้อมูลล่าช้าทำให้ผู้ประกอบการขาดการรับรู้ใน ด้านนโยบายการปฏิบัติงานด้านการวางแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาบุคลากรไว้อย่างชัดเจน รวมถึงการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญจากภายในประเทศและต่างประเทศมาร่วมถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้แก่ผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ สิ้นธนันท์ บุญยอด (2551 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรของประเทศอเมริกาส่วนใหญ่จะเน้น

ให้แก่ระดับผู้บริหารเป็นหลัก ส่วนความสามารถพื้นฐานจะถูกพัฒนาระบบการศึกษา ขณะที่ประเทศไทยล้วนมีการพัฒนาบุคลากรทางด้านทักษะของเทคโนโลยีและแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังขาดการส่งเสริมทักษะในระบบการศึกษาพื้นฐานของประเทศ ซึ่งรัฐบาลควรให้การสนับสนุนการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานเหล่านี้

ด้านการส่งเสริมการตลาด มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ต้องการให้สำนักงานฯ สำนวจความต้องการมูลค่าตลาดซอฟต์แวร์ภายในประเทศ เพื่อทราบถึงความต้องการของลูกค้าภายในประเทศ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ คุณภาพของสินค้า ราคา และการบริการหลังการขาย สอดคล้องกับ พิศวี ขยันยิ่ง (2549 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการผลิตซอฟต์แวร์ และการเปลี่ยนเวอร์ชัน (Upgrade) ซอฟต์แวร์ตามความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก และเน้นการบริการหลังการขาย ราคา และคุณภาพของสินค้า ประกอบกับได้มีสำรวจความต้องการมูลค่าตลาดซอฟต์แวร์ต่างประเทศ เพื่อจัดอบรมเสริมทักษะ แนะนำกลยุทธ์ ในการเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าร่วมงานตลาดต่างประเทศ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากที่ผ่านมา กิจกรรมส่วนใหญ่ของสำนักงานฯ มุ่งเน้นประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และสินค้าของผู้ประกอบการในตลาดต่างประเทศ หลังจากนั้นจะสามารถรับงานประเภทรับจ้าง (Out source) จากตลาดต่างประเทศ ส่วนการจัดทำแนวทางการดำเนินงาน (Roadmap) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ต้องการให้ส่งเสริมการตลาดภายในประเทศ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ไทยมีการใช้งานน้อย จึงทำให้ผู้ใช้งานขาดความมั่นใจเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับ จารุวรรณ พุ่มบัว (2551 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการซอฟต์แวร์ควรจะมุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพ ราคา และบริการหลังการขายของซอฟต์แวร์ให้ทัดเทียมกับซอฟต์แวร์ของต่างประเทศ รัฐบาลควรให้การส่งเสริม สนับสนุน และเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างความต้องการต่อซอฟต์แวร์โดยเป็นผู้ใช้ซอฟต์แวร์รายใหญ่ เพิ่มการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

ด้านการจัดหาแหล่งเงินทุน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องร่วมมือกับภาครัฐ จัดหาแหล่งเงินทุนให้ผู้ประกอบการซอฟต์แวร์ ส่งเสริมความรู้เพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยภาครัฐบาลควรสนับสนุนด้านการลงทุนในภาคธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านซอฟต์แวร์ เพื่อให้มีผู้ประกอบการใหม่ ๆ โดยหันมาให้การสนับสนุนทางด้านเงินทุน เทคโนโลยีและการวิจัยอย่างจริงจังและความชัดเจนมากขึ้น เพื่อซอฟต์แวร์ที่คนไทยผลิตมีความน่าเชื่อถือ สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้ามาในตลาดจะต้องมีการวางแผนการตลาดเป็นอย่างดี เนื่องจากอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้การลงทุนสูง และมีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดหลายประการ ผู้ประกอบการรายใหม่ต้องวางแผนผลิตภัณฑ์ และใช้การส่งเสริมการตลาดรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความแตกต่างจากผู้ประกอบการรายเดิม และควรหากลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีความ

เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ หรือการเน้นเจาะตลาดเฉพาะส่วนน้อย (Niche Market) เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันโดยตรงกับผู้ประกอบการรายเดิม สอดคล้องกับ จารุวรรณ พุ่มบัว (2551 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาในการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์พบว่าปัญหาที่สำคัญมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาการส่งเสริมการลงทุนของรัฐยังไม่ชัดเจน การประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการลงทุนมีน้อยรวมทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง

ด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องจัดทำฐานข้อมูลลิขสิทธิ์ทางด้านซอฟต์แวร์เพื่อให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เนื่องจากการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ภาครัฐขาดความเข้าใจและเห็นความสำคัญน้อยมาก เมื่อเทียบกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด ดังนั้นสำนักงานฯ จึงเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์จึงได้จัดให้มีการสัมมนา อบรมเพิ่มทักษะความรู้ด้านลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รมรณรงค์การใช้ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สเพื่อลดการละเมิดลิขสิทธิ์ สอดคล้องกับ พิศฤกษ์ ชัยนิตย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า รัฐบาลควรบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์อย่างเคร่งครัด แม้ว่าการละเมิดลิขสิทธิ์จะเป็นปัญหาที่พบเห็นอยู่ทั่วไปในอุตสาหกรรมนี้

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ประกอบการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการจัดหาแหล่งเงินทุน และด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการเห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่ได้เป็นส่วนสำคัญต่อการผลักดันให้เกิดการส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการจัดหาแหล่งเงินทุน และด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำแนกตามปัจจัยทางธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีปัจจัยธุรกิจต่างกัน มีความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการจัดหาแหล่งเงินทุน และด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการที่มีรายได้ของธุรกิจ และจำนวนพนักงาน มีความคิดเห็นต่อการ

ส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการที่มีรายได้ของธุรกิจมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างความแตกต่าง เพิ่มความน่าสนใจเพื่อดึงดูดลูกค้า และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านการตลาด ส่วนจำนวนพนักงาน 1-10 คน ให้ความสำคัญด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ ความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น และด้านการส่งเสริมการตลาด จำเป็นที่ต้องเพิ่มบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการตลาด และการบริการหลังการขายเพื่อให้สามารถขยายตลาดได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้เป็นอย่างดี ดังนี้

1. ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ผู้ประกอบการซอฟต์แวร์ต้องคิดค้นและพัฒนาซอฟต์แวร์ใหม่ๆ ที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน เพื่อที่จะสามารถพัฒนาได้ตรงตามความต้องการของลูกค้ามากที่สุด และรัฐควรเปิดโอกาสให้นำผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศอเมริกาเข้ามาทำงานในประเทศไทย เพื่อเป็นการลดปัญหาทางด้านบุคลากรและก่อให้เกิดการถ่ายทอดทางด้านเทคโนโลยี เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพเพียงพอที่จะสามารถแข่งขันกับซอฟต์แวร์จากต่างประเทศได้ และควรมีมาตรการในการตรวจสอบมาตรฐานของซอฟต์แวร์และให้การรับรองคุณภาพ

2. ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการควรเพิ่มศักยภาพของบุคลากรภายในองค์กร โดยทำการฝึกอบรมเทคนิคหรือเทคโนโลยีการพัฒนาซอฟต์แวร์สมัยใหม่ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นอกจากนี้ควรมีการจัดการศึกษาคูณงานทั้งในและต่างประเทศ รัฐบาลควรมีการจัดฝึกอบรมภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีบริษัทต่างชาติเริ่มเข้ามาจำนวนมากจำเป็นต้องมีการสื่อสารมากขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรให้สามารถตอบสนองกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้ประกอบการควรจะมุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพ ราคาและบริการหลังการขายของซอฟต์แวร์ให้ทัดเทียมกับซอฟต์แวร์ของต่างประเทศที่มีขายอยู่ในตลาด รัฐบาลควรเข้ามาช่วยให้ถูกทาง เช่น ด้านการตลาดหรือวิธีทำธุรกิจ เพื่อพัฒนาการทำตลาดให้มาก

ขึ้น และส่งเสริมการตลาดให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้รัฐบาลควรดำเนินการนโยบายส่งเสริมอย่างจริงจังและลงลึกถึงปัญหา รวมทั้งส่งเสริมผู้ประกอบการอย่างจริงจังเพื่อเป็นการเพิ่มพันธมิตรทางการค้า และควรเพิ่มการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

4. ด้านการจัดการแหล่งเงินทุน รัฐบาลควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้มากขึ้น คุณค่าของซอฟต์แวร์ไทย โดยหันมาให้การสนับสนุนทางด้านเงินทุน เทคโนโลยีและการวิจัยเพื่อการพัฒนาอย่างจริงจังและมีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาด้วยการร่วมทุนกับบริษัทต่างชาตินั้น นอกจากจะมีการลงทุนแล้วยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดกระบวนการถ่ายทอดทางด้านเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย

5. ด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา รัฐบาลควรเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างความต้องการต่อซอฟต์แวร์โดยเป็นผู้ใช้ซอฟต์แวร์รายใหญ่ รวมทั้งภาครัฐควรส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีมาใช้อย่างแพร่หลายทั้งในส่วนภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ใช้ซอฟต์แวร์ที่คนไทยผลิต หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ควรให้ความรู้การใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์อย่างถูกต้องเหมาะสม และรัฐควรกดดันต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ทางด้านซอฟต์แวร์ให้มากขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเป็นที่ยอมรับในระดับสากลได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ในการพัฒนาซอฟต์แวร์ตามหลักมาตรฐานสากล CMM (Capability Maturity Model)
2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์
3. แนวทางการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ที่ประสบความสำเร็จจากการนำผลิตภัณฑ์ไปนำเสนออย่างต่างประเทศ
4. ศึกษาตลาดซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์แต่ละสาขาในประเทศไทย ได้แก่ ซอฟต์แวร์สาขาเพื่อทำธุรกรรม ซอฟต์แวร์สาขาแอนิเมชันและมัลติมีเดีย ซอฟต์แวร์สาขาซอฟต์แวร์ที่เป็นอุปกรณ์สำหรับพกพาขนาดเล็กและคอมพิวเตอร์เกมส์ ซอฟต์แวร์สาขาซอฟต์แวร์สมองกลฝังตัว และซอฟต์แวร์สาขาโปรแกรมทางด้านออกแบบ